

ΕΠΙΤΑΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΠΙΤΑΛΙΩΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ Ο "ΑΛΦΕΙΟΣ"

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΤΗΣΙΩΝ 4 - 106 77 ΑΘΗΝΑ ★ ΧΡΟΝΟΣ 47ος - ΑΡ. Φ. 296 ★ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ-ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2025

Η ΑΓΟΥΛΙΝΙΤΣΑ⁽¹⁾ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 19ου ΑΙΩΝΑ

«Εν συνοδεία καλού εκ Πύργου νέου εκινήσαμεν επιβαίνοντες εις δύο εύδρομα άτια διά την Αγουλινίτσαν, την κομψήν της Ολυμπίας κωμόπολιν. Δρόμος ευθύς, ομαλός, φύσις δεξιά και αριστερά απαλύνουσα το μάτι, ιλαρωτάτης απόψεως. Οδοιπορικής την διατρέχεις εις μίαν ώραν περίπου, αλλ' ημείς με τους λαμπρούς μας κέλητας μετά τέταρτον της ώρας εφθάσαμεν προ του Ρουφιά, όστις είνε το υγρόν σύνορον το χωρίζον την Ηλείαν από της Ολυμπίας. Κι επειδή ο ποταμός είνε αείρρους, ευρίσκεται πάντοτε εις την διάθεσίν σας μία μεγάλη βάρκα, είδος φορηγίδος, διά της οποίας από της μιας ακτής πετιέσθε εις την απέναντι. Ημείς χάριν τέρψεως απλής, καβάλλα επηδήσαμεν επί του πορθμείου και καβάλλα εξήλθομεν απέναντι. Εννοείται δε ότι υπάρχει ένας τακτικός πορθμεύς, όστις ως άλλος ψυχοπομπός αντί ελαχίστου επιδόματος σύρει το ενώνον τας δύο ακτάς τεταμένον σχοινίον διά να πλησίαση το πορθμείον του από της μιας εις την απέναντι ακτήν.

Απολαύσαντες σπανίαν πράγματι και πρωτότυπον καβαλλारीαν φθάνομεν μετ' ολίγα λεπτά εις την εύμορφη Αγουλινίτσαν. Δεν ευρίσκει κανείς πόλιν μετά στοιχειώδους τινός ρυμοτομίας και καλλωπισμού, είτε ένεκεν ελλείψεως πόρων, είτε και εκ φυσικών ίσως προσκομμάτων δεν θα ιδήτε την Αγουλινίτσαν πόλιν εξωτερικού καλού. Αν και όταν την επεσκέφθημεν ημείς έβρεχεν, εβρόντα και η θύελλα ξυνεκύκα την ωραίαν Αγουλινίτσαν και ο δρόμος βορβορώδης, ώστε να μας παρουσιασθή η πόλις άπλυτος, βουρκωμένη κ.λπ. αλλά και με όλα αυτά πας επισκεπτόμενος αυτήν δεν έχει να ιδη μεγάλα πράγματα. Ίσως η νέα δημοτική περίοδος φανή γονιμωτέρα εις έργα δημοτικά, αλλ' αυτά ο χρόνος θα το δείξη.

Κι εδώ κυριεύων πόρος είνε η στα-

φίς, εκεί αι ελπίδες των, αι βλέψεις των, τα όνειρά των. Ενθυμούμαι όταν πέρυσι ευρέθηκα εις την Αγουλινίτσαν διά το φλέγον τότε σταφιδικόν ζήτημα, ήκουσα από όλους τους κτηματίας αράς και μεταμελείας διά την μονομερή καλλιέργειαν των σταφίδων. Πολλοί μάλιστα εξέφρασαν την γνώμην ότι διά να πάρη επάνω της η σταφίς, πρέπει να εκριζωθή το 1/10 της όλης παραγωγής! Και τούτο το ομολόγουν μετά σοβαρότητος, άνθρωποι επίσης σοβαροί.

Το ευτύχημα είνε ότι οι κάτοικοι της Αγουλινίτσας δεν αφιερώθησαν εξ ολοκλήρου, εις την σταφιδοφυτείαν. Θα εύρετε και ολίγα στρέμματα γης καλλιεργημένα με δημητριακούς καρπούς ή οπωροκήπους και λαχανοκήπους, θα ιδήτε ελαιοφυτείας εκ των οποίων γίνεται και ολίγη εξαγωγή, καθώς και των κρομμίων κ.λπ. Όστε οι Αγουλινιτσιώται βλέπετε ότι παρά τα πολλά στρέμματα σταφίδος έχουν και άλλα καλλιεργημένα με ποικίλα παραγωγικά είδη. Το παράδειγμά των αν το εμμούνητε και οι Πύργιοι και οι Λεχαινιώται και πολλοί άλλοι σταφιδοκαλλιεργηταί, δεν θα επήρχετο η περυσινή καταστροφή, από την οποίαν κινδύνευσαν πληθυσμοί ολοκλήρου της Πελοποννήσου να στερηθούν του ψωμιού των, συγκλονίσαντες με την φτώχειαν των κόμματα και Κυβερνήσεις.

Το ζήτημα της ιδρύσεως σχολικών κτιρίων δεν ευρέθη ακόμη κανείς θελήσεως Κυβερνήτης να το θέση εις έργον. Εις τα αποκεντρότερα χωριά της Ρουμανίας που ευρισκόμην εφέτος, ως καταφανέστερα οικοδομήματα εκάστου χωρίου προσέπιπτον εις την όρασίν μου, τα Σχολεία και αι Εκκλησίαι, κι εν γένει τα δημόσια ή δημοτικά καταστήματα. Ενώ εις τας επαρχίας της Ελλάδος τα μάλλον ετοιμόροπα και σεσαθρωμένα είνε αυτά. Επεσκέφθην μετά φίλων το σχολείον της Αγουλινίτσας, εις το άκρον της πόλεως ευρισκόμενον, με ευρείαν φυσι-

κήν πλατείαν και αέρα καθαρόν και άποψιν θελκτικωτάτην. Αλλά το κτίριον ερειπιώδες, διερρωγός, σεισμόπληκτον, με πατώματα και στέγας χαίνοντα, οπόθεν όλα του αιθέρος τα καλά ηδύναντο να διελάσουν. Κι εν τούτοις, αν και τα παιδιά εντός πραγματικού σταύλου εστραωνίζοντο, ουδεμία πρόνοια υπέρ της επισκευής και στερεοποιήσεως του ελήφθη, τι να σας κάμουν δε και οι διδάσκαλοι και οι μαθηταί, όπου το μεν καλοκαίρι ηλιοψήνονται εντός των τρωγλών αυτών, τον δε χειμώνα τουρτουρίζουν και δαιμονίζονται από την τσουχτερή παγωνιά.

Κι επειδή ο λόγος περί σχολείων και διδασκάλων, δεν πρέπει να παραλείψω ότι εύρων εκεί διδασκάλισσαν παιδαγωγικωτάτην και σεμνοπρεπή, Αικατερίνην Παπάζη, η οποία πράγματι μορφώνει και διαπλάττει μαθητριάς, οικοκυράς, μητέρας, Ελληνίδας και όχι μόνον διδάσκουσα και παρακινούσα τα ορθά, αλλά και διά του σεμνού παραδείγματός της επικυρώνουσα αυτά.

Όποιος επεσκέφθη την Αγουλινίτσαν και δεν εκυνήγησεν εις την λίμνην της, έχασε γλυκυτάτην τέρψιν. Εν καιρώ ιδίως κακοκαιρίας, βροχής και χιονοπαγωνιάς, τι απολαυστικόν το κυνήγι της λίμνης της Αγουλινίτσας. Και κυνήγι του βουνού και κυνήγι του γιαλού. Κυνηγούν τις αγριόπαπιες που επί της λίμνης πτερυγίζουν προς ψαροθηρίαν, κυνηγούν και τα επιπλέοντα επί των βορβορωμένων υδάτων της τετράπαχα ψάρια, των οποίων η γεύσις και η νοστιμάδα είνε πλέον πασίγνωστα.»

(Συνέχεια στο επόμενο)
Χρυσοβαλάντης Δημητρόπουλος
Δάσκαλος

(¹) Απόσπασμα από το βιβλίον του δημοσιογράφου Γ. Π. Παρασκευόπουλου «Ταξίδια ανά την Ελλάδα», τόμος Α', Εν Αθήναις εκ του τυπογραφείου της "Κορίνθης", Αθήνα 1895, σ. 281-284)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου των Επιταλιωτών της Αθήνας ο «ΑΛΦΕΙΟΣ», σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού, καλεί τα μέλη του Συλλόγου σε Τακτική Γενική Συνέλευση την ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2026 και ώρα 10,30 π.μ., στο Ξενοδοχείο THE STANLEY, Οδουσσέως 1, πλατεία Καραϊσκάκη (στάση μετρό Μεταξουργείο), με θέματα:

1. Διοικητικός απολογισμός
2. Οικονομικός απολογισμός
3. Έγκριση ισολογισμού
4. Αρχαιρεσίες
5. Κόψιμο βασιλόπιτας

Οι ενδιαφερόμενοι να θέσουν υποψηφιότητα για το Διοικητικό Συμβούλιο και την Ελεγκτική Επιτροπή παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με τον Σύλλογο (τηλ. 210-6529984, 6977457181) έως τις 15 Ιανουαρίου 2026

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος:
ΣΤΑΥΡΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Η Γεν. Γραμματέας
ΣΟΦΙΑ ΣΥΝΝΕΦΟΠΟΥΛΟΥ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Ο ΑΛΦΕΙΟΣ εύχεται σε όλα τα μέλη του Καλά Χριστούγεννα και Ειρηνικό με οχεία το 2026

Επισκεφθείτε την Ιστοσελίδα του Συλλόγου μας
www.epitaliotes.gr

Μετά από αλληπάλληλα «σκαλίσματα» των ιστορικών χρόνων τής Μικρασιατικής καταστροφής (1922) που έπληξε τη χώρα μας με τον μεγάλο διωγμό των Ελλήνων της Μικράς Ασίας και το επακόλουθο προσφυγικό ζήτημα, φθάνουμε στο Καλοκαίρι του 1935, όπου εκορυφώνετο και σχεδόν κατέρρεε το κράτος απ' το σταφιδικό ζήτημα.

Οι σταφιδοπαραγωγοί της Δυτικής Πελοποννήσου και των Επτανήσων διαδηλώνοντας στους δρόμους εξέφραζαν την αγανάκτησή τους για την άγρια εκμετάλλευση απ' τους μεσάζοντες και τοκογλύφους, διαμορφώνοντας κοινωνικό ζήτημα.

Η παραγωγή μαύρης Κορινθιακής

ΟΙ ΑΓΟΥΛΙΝΙΤΣΑΙΟΙ ΤΟ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΟΙ

σταφίδας απύρηννης (χωρίς κουκούτσια) προσέφερε περισσότερα έσοδα από την καλλιέργεια σιτηρών. Ο κάμπος της Αγουλινίτσας, ανατολικά της όχθης του Αλφειού, θεωρήθηκε κατάλληλος για παραγωγή της μαύρης σταφίδας με αποτέλεσμα να εγκατασταθεί ο Αυτόνομος Σταφιδικός Οργανισμός (Α.Σ.Ο.) Επιταλίου στον σιδηροδρομικό σταθμό με μεγάλες δεξαμενές, τεράστιο πηγάδι, υδατόπυργο, με μονάδα παραγωγής ρεύματος και εξαιρετική διώροφη κατοικία του διευθυντή, απ' όσο θυ-

μάμαι ονόματι Κανελλόπουλου.

Το σταφιδικό ζήτημα, η κρίση του, προήλθε από την φυλλοξήρα στις σταφιδοπαραγωγές της Γαλλίας που μεταδόθηκε στην Ελλάδα και αντιμετωπιζόνταν με θειαφίσματα με το φυσερό χειρός και ραντίσματα με γαλαζόπετρα από ψεκαστήρες πλάτης.

Η μεγαλύτερη ζημιά προερχόνταν απ' τον περονόσπορο και την μείωση της ποιότητας από τον καύσωνα, ή τις Αυγουσιτιάτικες μπόρες. Όταν εστρώνετο επί 10ήμερο στ' άλωνι για να ξερα-

θεί, σκεπάζονταν το βράδυ με μουσαμάδες, λινάτσες.

Ακολουθούσε το μακινάρισμα, να ξεχωρισθεί η ρόγα απ' το κοτσάνι και να παραδοθεί με σακιά στον Α.Σ.Ο. Ο Οργανισμός παρελάμβανε και φρέσκια σταφίδα μεταφερόμενη με τα παραδοσιακά μεταφορικά μέσα, τα κάρα, για την παραγωγή κρασιού. Βαρύνουσα σημασία για την εποχή πήρε το Σταφιδικό Ζήτημα που έλαβε χώρα στους Γαργαλιάνους (28/7/1935).

Ακολούθησε τον Αύγουστο μεγάλο συλλαλητήριο που επεκτάθηκε σ' όλη την Πελοπόννησο και αντιμετωπίσθηκε απάτην τότε κυβέρνηση με βίαιο τρόπο.

Χρήστος Πλέσσας

ΓΑΜΟΙ

Ένας και μοναδικός ήταν ο γάμος στο χωριό φέτος:

Η **Δέσποινα Κουφοπούλου** του Νικολάου, με τον **Αλέξανδρο Σπυράτο**.

Ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

– Ο **Επαμεινώνδας Βαρβούνης** και η **Αναστασία Ραπακούλια**, βάπτισαν το τέταρτο παιδάκι τους. Το όνομα αυτού, **Ηρακλής**.

– Ο **Πέτρος** και η **Δήμητρα Κόλβερη** βάπτισαν το δεύτερο αγοράκι τους. Το όνομα αυτού, **Νικόλαος**.

– Ο **Δημήτρης Βαρβούνης** και η **Χριστοδουλοπούλου Διονυσία**, βάπτισαν το κοριτσάκι τους. Το όνομα αυτής, **Αναστασία**.

Ευχόμαστε να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- **Βασίλης Αναστόπουλος** (ο τελευταίος διβαράς), πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο,
- **Αγγελική Χρονοπούλου**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο.
- **Γεώργιος Καβελλάρης**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο.
- **Νίκος Πέρρας**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο.
- **Πολυξένη Αβράμη**, πέθανε και ετάφη στο Επιτάλιο,
- **Γεωργία Τζαβέλλα**, πέθανε στην Πάτρα και ετάφη στο Επιτάλιο
- **Μαρία Αναστοπούλου του Πάνου**, πέθανε στην Αθήνα και ετάφη στο Επιτάλιο.
- **Μαρία Σταύρου**, χήρα Κωνσταντίνου Γκιόκα, πέθανε στον Πύργο και ετάφη στο Επιτάλιο.
- **Επαμεινώνδας Βλογιάρης**, ο αγαπημένος Νώντας, ο νεκροθάφτης του χωριού, πέθανε στην Αθήνα και ετάφη στο Επιτάλιο.
- **Παναγιώτης Κόκκινος**, επίτιμος πρόεδρος του Συλλόγου Επιταλιωτών της Αθήνας, πέθανε και ετάφη στην Αθήνα.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους των εκλιπόντων συμπατριωτών.

Επιμέλεια: **Σάκης Χίλιος**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

• Παρακαλούνται οι συμπατριώτες, να ενημερώσουν το Σύλλογο, για κάθε κοινωνικό γεγονός (γέννηση, βάπτισμα, γάμος, θάνατος κ.λπ.) που τους αφορά, προκειμένου, εφ' όσον το επιθυμούν, να δημοσιευθεί.

Η έκδοση της εφημερίδας μας στηρίζεται αποκλειστικά στην συνδρομή σας. Τραπεζικός λογαριασμός της Eurobank:
0026. 0281.76.0102098756, IBAN:
GR02026028100007 60102098756.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Στα μέσα του Οκτωβρίου, έφυγε από την ζωή ο Παναγιώτης Βασ. Κόκκινος. Γεννήθηκε στο Επιτάλιο, σταδιοδρόμησε στην Αθήνα, διέτελεσε καθηγητής στη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών (ΣΤΕ) και υπήρξε επί σειρά ετών γενικός διευθυντής στα ξενοδοχεία ΑΜΑΛΙΑ. Παράλληλα διατηρούσε το ταξιδιωτικό γραφείο Kokkinos Travel που είχε επιτυχημένη πορεία. Ο Πάνος για τους φίλους, υπήρξε για πολλά χρόνια ένας δραστήριος πρόεδρος του Συλλόγου των Επιταλιωτών της Αθήνας με σημαντική προσφορά. Το ξενοδοχείο ΑΜΑΛΙΑ στο Σύνταγμα, ήταν ο χώρος του Συλλόγου μας για τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και για τις Γενικές Συνελεύσεις. Συνετός, ευγενής, οργανωτικός και με ανοιχτό μυαλό ο Πάνος, συνέδραμε κάθε αξιόλογη πρόταση στο Σύλλογο. Το 1978 συμφώνησε αμέσως και βοήθησε στην πρώτη έκδοση της εφημερίδας μας, τα Επιταλιώτικα Νέα. Μετά την αποχώρησή του από τον Σύλλογο, ήταν πάντα κοντά μας να βοηθήσει ποικιλοτρόπως, όπως έκανε με κάθε συμπατριώτη που ζητούσε την βοήθειά του. Στις 15/10 στην κηδεία του στον Ι. Ναό Προφήτη Ηλία στην Αγ. Παρασκευή ήταν παρόντες μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου μας.

Ο γνωστός κορυφαίος καθηγητής καρδιολογίας και εξάδελφός του Διονύσιος Φιλ. Κόκκινος, τον αποχαιρέτησε με τα πιο κάτω συγκινητικά και από καρδιάς λόγια:

«Αποχαιρετούμε με οδύνη αλλά και υπερηφάνεια των αγαπημένων μας Πάνο.

Ήταν αγαπητός σε όλους όσοι τον γνώριζαν για την ανοιχτόκαρδη καλοσύνη του χάρη στην ευγένεια την ωραία του εμφάνιση. Έφθασε στην Αθήνα από το φτωχό μας χωριό, το Επιτάλιο, στις δύσκολες εποχές του εμφυλίου. Μεγάλωσε με πολλές στερήσεις. Μετά το Λύκειο εισήλθε στην νεοσύστατη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών στη Ρόδο.

Αποφοιτώντας από τη σχολή ακολούθησε μία εξαιρετική σταδιοδρομία χάρις την ευγένεια την ωραία του εμφάνιση και την οξυδερκεία του στην ξενοδοχειακή φιλοξενία ως στέλεχος στη διοίκηση ξενοδοχειακών ομίλων. Στη συνέχεια δημιούργησε ένα επιτυχημένο και ευυπόληπτο ταξιδιωτικό γραφείο. Είχε τη μεγάλη ικανοποίηση να γυρίσει στη σχολή του ως καθηγητής.

Ευτύχησε να έχει από νέος πλάι του την αγαπημένη και πολύτιμη σύντροφό του τη Σόφη, σημαντική αρχαιολόγο και οδηγό η ίδια, και τα αγαπημένα του παιδιά, όλα επιτυχημένα χάρις την καλή τους ανατροφή, Βασίλη, Γιάννη, και Μαργαρίτα, και πολλά εγγόνια. Στην Αθήνα συνδεθήκαμε αδελφικά όπως αργότερα και με τον αξέχαστο Γιώργο και τον θαλερό μας πατριάρχη Διονυσάκη. Υποστήριξε ενεργά και ως επιτυχημένος πρό-

εδρος τον σύλλογο Επιταλιωτών "Αλφειός" και την εφημερίδα "Επιταλιώτικα Νέα".

Τα τελευταία χρόνια, αυτός, το ωραίο παλικάρι, αντιμετώπισε πολλά προβλήματα υγείας. Τα αντιμετώπισε με καρτερία και θάρρος, με την συμπαράσταση της Σόφης και των αγαπημένων του παιδιών. Σε ένα αρχαίο επίγραμμα αναγράφεται: "Μην λες ότι πεθαίνουν οι καλοί".

Καλό ταξίδι αγαπημένα εξάδελφε-αδελφέ Πάνο. θα ζεις πάντα στις καρδιές μας».

Διονύσιος Φιλοποίμενος Κόκκινος
Ομότιμος Καθηγητής Καρδιολογίας
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο αποχαιρετισμός της σύζυγου του, **Σοφίας Κόκκινου**: «Αγαπημένε μας καλό ταξίδι! Ήσουν μια ευγενική ψυχή, ένας εξαιρετικός οικογενειάρχης. Έδινες πάντα απλόχερα τη βοήθεια σου σε όποιον την είχε ανάγκη. Καλό Παράδεισο!»

Ο πρόεδρος του Συλλόγου **Σταύρος Φωτόπουλος** αποχαιρέτησε τον φίλο και επίτιμο πρόεδρο μας, εκπροσωπώντας το Δ.Σ., το Ε.Σ., τα μέλη του και τους συγχωριανούς μας:

«Αποχαιρετάμε σήμερα τον Παναγιώτη Κόκκινο, τον συμπατριώτη και φίλο μας Πάνο, έναν δραστήριο, δοτικό, με αγαθή προαίρεση πάντα άνθρωπο, έναν άριστο συνεργάτη.

Τον συνάντησα στα μέσα της δεκαετίας του 1970, διευθυντή στο ξενοδοχείο ΑΜΑΛΙΑ και ήδη καταξιωμένο επαγγελματία, ιδρυτή του Τουριστικού Γραφείου «Κόκκινος travel». Ήταν η αρχή μιας μακράς συνεργασίας και φιλίας. Τότε, εξελέγη, με καθολική αποδοχή, Πρόεδρος του Συλλόγου των Επιταλιωτών της Αθήνας, του Συλλόγου μας, στον οποίο και παρέμεινε για πολλά χρόνια. Ο Πάνος Κόκκινος βοήθησε, μεταξύ των άλλων, τον σύλλογο μας, με την διοικητική του ικανότητα, ν' αποκτήσει κύρος και αναγνωριστικότητα.

Μετά την αποχώρησή του, ανακηρύχθηκε επίτιμος Πρόεδρος του Συλλόγου, λόγω της σημαντικής και πολύμορφης προσφοράς του, την οποία και συνέχισε, παντοιοτρόπως, με την παρουσία του και την σύνεση που τον διέκρινε πάντα, στα δρώμενα του Συλλόγου μας.

Βοήθησε τους συμπατριώτες μας, όπου μπορούσε, αλλά και την ιδιαίτερη πατρίδα μας, το Επιτάλιο Ηλείας. Ήταν αγαπητός τόσο στους Επιταλιώτες της Αθήνας, μέλη του Συλλόγου μας, όσο και στους συγχωριανούς μας.

Μεταφέρω, μαζί με τα δικά μου, τα θερμά συλλυπητήρια όλων των μελών του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου αλλά και των συγχωριανών μας στην εξαιρετική οικογένεια που ευτύχησε να αποκτήσει, την σύζυγο και τα παιδιά του.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που θα τον σκεπάσει.

Φίλε Πάνο, καλό Παράδεισο »

Σταύρος Φωτόπουλος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΣ
ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗ

Με αισθήματα βαθιάς συγκίνησης και ειλικρινής ευγνωμοσύνης, θα θέλαμε από καρδιάς να εκφράσουμε δημόσια τις θερμές μας ευχαριστίες σε συγγενείς, φίλους και πατριώτες, που με κάθε τρόπο συμπαραστάθηκαν στο βαρύ πένθος μας για την απώλεια της αγαπημένης μας μητέρας, γιαγιάς και αδελφής **Παναγιώτας Μακρυδημήτρη**.

Πάντα θα τη σκεφτόμαστε με αγάπη και θα μας λείπει πολύ, γιατί το κενό που μας άφησε δεν καλύπτεται ποτέ, ο χρόνος μόνο λιγάκι γλυκαίνει την απουσία.

Ευχόμαστε υγεία σε όλους.

Τα παιδιά, τα εγγόνια και η αδελφή της

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΤΑΜΙΑ

Ευρώ

Χρονόπουλος Βασίλης (Αυστραλία).....	100
Ρούσσης Νικόλαος.....	100
Καίσαρης Νικόλαος.....	50
Τζάννε Νικολέττα.....	40
Μπλεσσίας Γεώργιος.....	50
Καλεπανάγος Γεώργιος.....	25
Κλεφτονικολός Κων/νος.....	20
Μακρυδημήτρη Δέσποινα.....	20
Μπάσρας Νίκος.....	20
Κουνέλης Γιάννης του Βασ.....	30
Καβελλάρη Τασία.....	30
Μπάσρας Γιωργοςάκης.....	20
Θεριστόπουλος Αριστείδης.....	20
Παπαδογιαννόπουλος Αντ.....	20
Αυγουστίνου Τασία.....	30
Μαστοροπούλου Νίκη.....	20
Ασημακόπουλος Νίκος.....	10

• **Ευχαριστούμε όλους τους απανταχού συμπατριώτες για την οικονομική ενίσχυσή τους.**

• **Για τις συνδρομές σας στο χωριό μπορείτε να απευθύνεστε στον κ. Σάκη Ανδρ. Χίλιο.**

• **Αριθμός τραπεζικού λογαριασμού του Συλλόγου:**

EUROBANK

Αριθμός Λογαριασμού:
0026.0281.76.0102098756

Αριθμός Λογαριασμού IBAN:
GR0202602810000760102098756

ΑΓΓΕΛΙΕΣ

• Πωλείται διαμέρισμα 77τμ τρίτου ορόφου κατασκευής 1973 (δύο υπνοδωμάτια μεγάλα με ξύλινα πατώματα σε άριστη κατάσταση και ντουλάπες μεγάλες, σαλοτραπεζαρία ,κουζίνα ,λουτρό) πλήρως ανακαινισμένο τον Αύγουστο του 2025 περιοχή Άγιος Ελευθέριος Αχαρνών ΤΗΛ 6977334957 ΚΑΙΣΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

• Πωλείται HYUNDAI TUSCON 4X4 ΚΑΙ Αέριο LPG 11ος του 2005 με 118000 χιλιόμετρα σε άριστη κατάσταση KLIMA FULL EXTRA φυλάσσεται σε χώρο στάθμευσης με βιβλίο service ενημερωμένο με κάθε λεπτομέρεια. Δεκτός κάθε έλεγχος ΤΗΛ 6977334957 ΚΑΙΣΑΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΟΤΕ ΣΤΟ ΤΩΡΑ ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΝΤΑΡΟ

Αξίζει να καταχωρίσουμε την ομαδική χαρά της οικογένειας, αλλά και της γειτονιάς, κάθε φορά που έπαιρνε το γράμμα από τον φαντάρο ο οποίος υπηρετούσε την στρατιωτική του θητεία. Αυτό το γράμμα το έφερε στο σπίτι της οικογένειας ο τοπικός ταχυδρόμος μας. Θυμάμαι τον Μιχάλη Στασινοπούλα, του φωμά, να φωνάζει από μακριά:

– Κυρά Χρυσούλα, έχεις γράμμα από τον στρατό.
Φυσικά, τον άκουγε και όλη η γειτονιά. Όλες και όλοι έτρεχαν με πολλή χαρά, να μάθουν τα νέα από το παιδί, τον στρατιώτη μας.

– Τι γράφει;-Πώς είναι;-Πότε θα απολυθεί;-Περνάει καλά;
Αυτά και πολλά άλλα, ρωτούσαν και περίμεναν τις απαντήσεις. Ήθελαν ακόμη, να ακούσουν και τους «χαιρετισμούς σε όλη τη γειτονιά», που ήταν πάντοτε γραμμένοι στον επίλογο κάθε επιστολής του.

Τίποτε δεν ήταν τυχαίο. Το ενδιαφέρον όλων, οικείων και γειτόνων, ήταν έντονο και πραγματικό. Οι καιροί ήταν δύσκολοι. Η Μακεδονία μας και η Θράκη δεν είχαν κλείσει ούτε μια δεκαετία ήρεμης διαβίωσης. «Νέες χώρες» τις αποκαλούσαν. Συνήθως, οι στρατιώτες από τον τόπο μας υπηρετούσαν την θητεία τους 24 μήνες-στα βόρεια σύνορά μας. Πώς λοιπόν να μην ανησυχούν όλοι;

Αξίζει λοιπόν τον κόπο και εμείς τώρα, να διαβάσουμε ένα γράμμα από τον στρατιώτη της εποχής 1955-65 προς την οικογένειά του.

Εν Νέα Σάντα – Κιλκίς – Τη 31η Ιανουαρίου 1960.

Αγαπημένοι μου γονείς, αδελφές και αδελφία μου, σας χαιρετώ όλους.

Πρώτον, έρχομαι να σας ρωτήσω για την καλή σας υγεία, καθώς και εγώ καλώς υγιαίνω.

Καθώς έλαβα το γράμμα σας, την περασμένη εβδομάδα και έμαθα τα νέα σας, σας απαντώ τώρα με λίγη καθυστέρηση καθώς τώρα βρικόκα λίγο χρόνο ελεύθερο. Κάνουμε συνέχεια ασκήσεις, πορείες, σκοποβολές, περιπολίες, σκοπιές και αγγαρείες στα μαγειρεία.

Εδώ το κρύο, τα χιόνια και οι βροχές είναι συνεχόμενες και συνοδεύονται από τον Βαρδάρη. Να φανταστείτε, μέχρι και οι βρύσες είναι παγωμένες.

Ευτυχώς η κλαίψη μου, είναι μεγάλη και μακριά, και με προστατεύει. Οι αρβύλες μου έχουν καρφιά από κάτω και δεν γλιστρώ στα χιόνια γιατί δεν είμαι μαθημένος. Βλέπεις στον τόπο μας δεν ξέρουμε από χιόνι, και δεν είμαι συνηθισμένος. Το μάλλινο «Ζηλέ» που έπλεξε η θεία Μαρία το φοράω και δεν κρυώνω. Από φαγητό είναι καλά. Μας μαγειρεύουν και στο καζάνι και στο φούρνο, μεσημέρι-βράδυ, εκτός του Σαββατόβραδου.

Ο μισθός μας, κάθε μήνα, είναι 52,40 δρχ. Ευτυχώς που εσείς φροντίζετε και μου ταχυδρομείτε, ότι σας περισσεύει και τα... φέρνω όλη.

Έκλεισα ένα χρόνο υπηρεσίας στο Στρατό, και μου άλλαξαν τις αρβύλες και τα ρούχα. Απομένει ακόμα ένας χρόνος. Θα περάσει.

Περιμένω τα νέα σας. Θέλω να μαθαίνω, πώς πάνε οι καλλιέργειές μας, ελιές, τομάτες και άμπελο-σταφίδες, και φυσικά για την υγεία σας.

Δώστε χαιρετίσματα σε όλη τη γειτονιά μας και σε όσους ρωτούν για εμένα. Κάντε και εσείς υπομονή, όπως και εγώ, μέχρι τα απολυθώ. Εκπαιδεύομαι, και θα πάρω δίπλωμα οδήγησης για επαγγελματικό αυτοκίνητο.

Σας χαιρετώ όλους.

Έβαλε και την υπογραφή του, διπλώσε στα τέσσερα το χαρτί της επιστολής, το φακέλωσε, έγραψε απ' έξω τη «ΣΥΣΤΑΣΗ» του στρατοπέδου του και του σπτιού του, το έκλεισε με σάλιο και το «έριξε στο κίτρινο κουτί που έγραφε» Τ.Τ.Τ. Χωρίς γραμματόσημο! Ήταν σίγουρος ότι σε 3-4 μέρες το γράμμα του θα έφτανε στο σπίτι του.

Σε λίγες ημέρες, πάλι θα τον φώναζε ο Στρατιώτης-Ταχυδρόμος και θα του παρέδιδε την επιταγή του, δηλαδή ένα μικρό ποσό (50-100 δρχ.) που του έστειλαν οι δικό του για το χαρτζιλίκι του μήνα. Και αυτό χωρίς έξοδα αποστολής, μέσω των «ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ».

Αν ήταν κάτι «ΕΠΕΙΓΟΝ», πάλι μέσω του ταχυδρομείου θα έπαιρνε «ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ». Αυτό με χρέωση αποστολής.

Δεν ήταν μόνο αυτό, ήταν και οι άνθρωποι των υπηρεσιών σε αυτό το λεπυργήμα και στα 1300 σημεία σε όλη την Ελλάδα. Δεν είχαν ωράριο στη δουλειά τους. Γνώριζαν ότι οι χωρικοί μαζεύονταν στα καφενεία τα βράδια. Εκεί τους έβρισκαν και τους παρέδιδαν την αλληλογραφία τους.

Ποιος δε θυμάται τα γραμματόσημα των 2,50 δρχ. που τα κολλούσαμε επάνω στους φακέλους, φτύνοντάς τα στο πίσω μέρος που είχαν κόλλα.

Ο μπάργμα Μήτσος Α – Διβαράς, δε μέτρησε τη δύναμη του κεραιού του και χτύπησε το γραμματόσημο για να το κολλήσει στο φάκελο που ήταν επάνω στο τζάμι-θιρίνα, και το τζάμι έσπασε και η θιρίνα διαλύθηκε. Δεν έμεινε όρθιο τίποτα. Έτσι και ξεκίνησε το «αμφίστομο» υβρεολόγιο με τον ΤΣΟΚΑΛΙΑΡΗ.

Αν θέλεις να διαλύσεις κάποιο οργανισμό, ας έχει ρίζες στον Καποδίστρια, πρώτα τον «απογυμνώσεις». Τον υποχρεώνεις να διεκπεραιώσει «ΔΩΡΕΑΝ» της αλληλογραφίας των Υπουργείων-ΝΠΔΔ ακόμη και των κομμάτων, του αρπάξεις το ταμείο-καταθέσεις-και το δίνεις στις Τράπεζες για να έχουν «ρευστότητα». Ελευθερώνεις τα αντικείμενα των εργασιών του και τα δίνεις στα «κούριερ». Του αναθέτεις τις πληρωμές επιδομάτων-και χαμηλοσυνταξιούχων- με μικρή αμοιβή, και σε λίγο καιρό διαπιστώνεις : ΧΡΕΟΚΟΠΗΣΕ.

Τώρα «Τρέξε-Τρελέ-Ταχυδρομική!!!» (Τ.Τ.Τ)

Η μέθοδος είναι δοκιμασμένη με επιτυχία: στον ΟΤΕ, στη ΔΕΗ, στον ΟΣΕ, στον ΕΟΤ διαχρονικά.- και ο Α.Σ.Ο. έτσι χάθηκε..

Κώστας Μαστορόπουλος

ΤΟ ΕΠΙΤΑΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Παρουσίαση του Βιβλίου του Σταύρου Φωτόπουλου

από τον Π. Ξυπολιά

Το Επιτάλιο, η αγαπημένη μας Αγουλινίτσα, είναι η γενέτειρά μας. Είναι ο τόπος στον οποίο ανήκουμε. Είναι οι παιδικές μας αναμνήσεις, η οικογένεια, η εκκλησία, το Σχολείο, οι παραδόσεις και όλοι οι καθημερινοί άνθρωποι. Ζήσαμε μαζί τους τα παιδικά μας χρόνια, τραγουδήσαμε, παίξαμε τα ίδια παιχνίδια στις αλάνες και μοιραστήκαμε τις ίδιες αγωνίες. Διαμορφώσαμε, ο καθένας τις δικές του δεξιότητες και το δικό του χαρακτήρα, που οδήγησε στο δικό του μέλλον. Είναι ο τόπος που ξαναγυρίζουμε με την ίδια πάντα νοσταλγία.

Αυτές τις μεγάλες αξίες αποφάσισε, πριν από πολλά χρόνια, να υπηρετήσει ο Σταύρος Φωτόπουλος, με μεγάλη αγάπη και εξαιρετική αφοσίωση. Το 2006 ανέλαβε την εμπειρία της έκδοσης της τριμηνιαίας εφημερίδας του Συλλόγου των Επιταλιωτών της Αθήνας, παράλληλα με την τακτική ενημέρωση της ιστοσελίδας epitaliotes.gr. Το 2007 και μέχρι σήμερα ανέλαβε την ευθύνη διοίκησης του Συλλόγου, την οποία ασκεί με ιδιαίτερη επιτυχία. Αφιερώνει πολλές ώρες από τον πολύτιμο χρόνο του και ταξιδεύει πολλές φορές από την Αθήνα στο Επιτάλιο.

Τον περασμένο Αύγουστο, στο χωριό, με εξέπληξε ευχάριστα, όταν μου έκανε τη μεγάλη τιμή να μου αφιερώσει ένα από τα πρώτα αντίτυπα του βιβλίου του «ΤΟ ΕΠΙΤΑΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑΣ». Δυσθάνηκα ότι αυτό το βιβλίο αποτελεί τη κορύφωση όλης της μεγάλης προσφοράς του Σταύρου στη γενέτειρά του. Βεβαιώθηκα ότι δεν πρόκειται μόνο για ένα ακόμη βιβλίο με την ιστορία και τις παραδόσεις του Επιταλίου. Είναι μία επιστημονική διατριβή με ισχυρή τεκμηρίωση. Με περιεχόμενο Ιστορικό, Αρχαιολογικό, Γεωλογικό, Πολιτισμικό, Οικονομικό και Λαογραφικό. Αναδεικνύεται το Επιτάλιο σε ένα τόπο, που μπορεί να κάνει όλους εμάς να αισθανόμαστε υπερήφανοι. Αποδεικνύεται ότι το Επιτάλιο έχει προκαλέσει, διαχρονικά, το ενδιαφέρον πολλών Επιστημόνων, Ελλήνων και Ξένων, αλλά και πολλών Ερευνητών. Ο Σταύρος αναζήτησε, βρήκε και χρησιμοποίησε για τη διατριβή του 144 πηγές, που τις αναφέρει αναλυτικά στη Βιβλιογραφία του. Από τον Όμηρο και το Θουκυδίδη μέχρι το Αρχαιολογικό Δελτίο του Θέμελη το 1968, αλλά και ακόμη νεότερες.

Όπως πολύ σωστά επισημαίνει ο Σταύρος, το Επιτάλιο προκρίστηκε από τη φύση με μία έντονη παρουσία του υγρού στοιχείου. Ένας υδάτινος κόσμος αποτελούμενος από ποταμό, θάλασσα και λίμνη σφράγισε με την ύπαρξή του τη διαδρομή του χωριού μας, ιστορικά και κοινωνικά. Αυτός είναι ο καμβάς πάνω στον οποίο χτίζεται η ιστορική έρευνα και η αφήγηση του βιβλίου.

Η δομή του κειμένου είναι σπονδυλωτή και περιλαμβάνει επτά διακριτά κεφάλαια, τα οποία θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε πολύ συνοπτικά.

Αρχίζει με το «ΟΜΗΡΙΚΟ – ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΘΡΥΟΝ». Το Θρύον αναφέρεται στην Ιλιάδα του Ομήρου, στους Ομηρικούς Ύμνους και σε 47 ακόμη ερευνητές από το Στράβωνα και το Πλίνιο τη Ρωμαϊκή Εποχή, πολλούς Βυζαντινούς και Μεταβυζαντινούς και από πολλούς ακόμη μετά τη δημιουργία του Νέου Ελληνικού Κράτους. Η προσέγγιση των περισσότερων τοποθετούσε το Θρύον στο λόφο Αγιοργίτικα - Μπαρκέικα, κοντά στις όχθες του Αλφειού. Η προσέγγιση αυτή ισχυροποιήθηκε το 1968 με τα αρχαιολογικά ευρήματα των ανασκαφών του Π. Θέμελη. Ο Σταύρος κάνει εκτενή αναφορά σε αυτά τα ευρήματα, που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Περιλαμβάνουν οχυρωματικό έργο, μυκηναϊκά οικία, κύλικες, αγγαματίδια και πολλά άλλα κεραμικά. Δυστυχώς, η έρευνα στη περιοχή του Θρύου δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. Το Θρύον σταμάτησε να κατοικείται από άγνωστη αιτία προς το τέλος της μυκηναϊκής περιόδου.

Για το «ΑΡΧΑΙΟ ΕΠΙΤΑΛΙΟ» της περιόδου 550 π.Χ. μέχρι περίπου το 300 π.Χ. γίνεται εκτενής περιγραφή στο δεύτερο κεφάλαιο του βιβλίου. Ιστορικές αναφορές για το Αρχαίο Επιτάλιο υπάρχουν σε αρχαίους συγγραφείς, όπως ο Ξενοφών, ο Πολύβιος και ο Διόδωρος Σικελιώτης. Κυρίως αναφέρονται στη συμμετοχή του Επιταλίου στο πόλεμο του 402 π.Χ. μεταξύ των Ηλείων και των Σπαρτιατών και στο πόλεμο του 218 π.Χ. της Αχαϊκής Συμπολιτείας και του Φιλίππου Ε' εναντίον της εισβολής των Αιτωλών, συμμάχων τότε των Ηλείων.

Το 1967, κατά τη κατασκευή του αρδευτικού έργου της πεδιάδας του Επιταλίου από το φράγμα του Φλόκα, ανακαλύφθηκαν λίθινες κατασκευές. Ενεργοποιήθηκαν οι αρχαιολογικές υπηρεσίες και ανατέθηκε αρχαιολογική έρευνα και ανασκαφή στο Πέτρο Θέμελη και τους συνεργάτες του. Η ανασκαφή περιορίστηκε σε τέσσερα τμήματα, τους τομείς Ι, ΙΙ, ΙΙΙ και ΙV. Τα ευρήματα περιλαμβάνουν Ρωμαϊκό Βαλάνειο

με τρία υπόσκαφα, δεξαμενή με μολύβδινο αποχετευτικό αγωγό, αγωγό νερού, εργαστήριο κεραμικών, κεραμικό κλίβανο, μεγάλο δημόσιο κτίριο ή πιθανά ναό της Ήρας, πολλά κτίσματα και ρωμαϊκό νεκροταφείο. Επίσης, πολλά κινητά ευρήματα που αρκετά βρίσκονται σήμερα στο αρχαιολογικό μουσείο του Πύργου, όπως νομίσματα, κάλικα, σιδερένια και μολύβδινα μικραντικείμενα, αγγεία πύλινα, ειδώλια και θραύσματα γυαλιών.

Ένα από τα σημαντικότερα εκθέματα στο Μουσείο του Πύργου είναι το λίθινο οδόσημο (μιλιάριο) του Επιταλίου του 115 μ.Χ. Έχει επιγραφή με αναφορά στον αυτοκράτορα Τραϊανό.

Επόμενο κεφάλαιο «Η ΑΠΟΞΗΡΑΝΣΗ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΑΓΟΥΛΙΝΙΤΣΑΣ»

Παρατίθενται αρχικά πολλά και τεκμηριωμένα στοιχεία από επιστημονικές μελέτες ερευνητών, που αφορούν στο χρόνο και το τρόπο σχηματισμού της λίμνης. Στη συνέχεια αναφέρονται αναλυτικά γεωλογικά στοιχεία, περιγράφεται ο τρόπος επικοινωνίας και επηρεασμού από τα γειτονικά της υδάτινα στοιχεία, τη θάλασσα και το ποταμό Αλφειό.

Οι ιστορίες της λίμνης και τη Κωμόπολη της Αγουλινίτσας ακολουθούν παράλληλα διαδρομή μέσα στο χρόνο. Το σημαντικότερο ιστορικό γεγονός ήταν η ήττα του Ιμπραήμ όταν προσπάθησε να κυριεύσει τα μπογάζια (νησάκια) της λίμνης, στα οποία είχαν καταφύγει οι κάτοικοι της Αγουλινίτσας προσπαθώντας να τον αποφυγούν. Η λίμνη έθρεψε και προστάτευε ανά τους αιώνες το ντόπιο πληθυσμό με τα άφθονα ψάρια, τα κέλια και τις μπάλιζες, παράλληλα όμως τον ταλαιπώρησε με σμήνη κουνουπιών, που έφεραν την ελονοσία. Τον ταλαιπώρησε επίσης με πλημμυρικά φαινόμενα στο κάμπο.

Το πλήρωμα του χρόνου για την αποξήρανση της λίμνης ήρθε τη δεκαετία του '60. Το 1961 θεμελιώθηκε το αρδευτικό φράγμα του Φλόκα. Το 1967 ξεκίνησαν οι εργασίες αποξήρανσης των δύο λιμνών Αγουλινίτσας και Μουριάς. Ολοκληρώθηκαν στις αρχές του 1970. Στο βιβλίο, όλος ο σχεδιασμός και η πορεία των έργων αναλύεται με χάρτες και με τη παράθεση όλων των επιστημονικών και τεχνικών στοιχείων. Το 1970 λύθηκε το πρόβλημα της ελονοσίας και δημιουργήθηκε ένας εύφορος κάμπος που έδωσε νέα ώθηση στη γεωργική παραγωγή της περιοχής. Χάθηκε όμως ένα σημαντικό κεφάλαιο της τοπικής οικονομίας και ένας σπουδαίος υδροβιότοπος. Γι' αυτό σήμερα είναι πολλοί που, δικαιολογημένα, αναρωτιούνται. Μήπως στα 25000 στρέμματα της αποξηραμένης λίμνης θα μπορούσε να κωρρέσει και ένα μικρό τμήμα λίμνης που θα συνέχιζε να προσφέρει μέρος των εσόδων της αρχικής και να συμβάλλει στην οικολογική ισορροπία της περιοχής.

Ποτέ δεν είναι αργά!!!
Το κεφάλαιο IV έχει τίτλο «ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΤΟΥ Π. ΑΛΦΕΙΟΥ».

Επειδή το λιμάνι και το τελωνείο όφειλαν την ύπαρξή τους στο Αλφειό, η αναφορά στο ποταμό θεωρήθηκε απαραίτητη και είναι εκτενέστατη. Στην αρχή γίνεται αναλυτική γεωγραφική ανάλυση για τις πηγές, τη ροή και τους παραποτάμους. Γίνεται υδρολογική, γεωλογική και μετεωρολογική ανάλυση για να αιτιολογηθούν όλα τα χαρακτηριστικά του στοιχείου. Σημαντικά έργα υποδομής που έχουν επηρεάσει την απορροή είναι τα έργα στο Λάδωνα το 1951, το αρδευτικό φράγμα του Φλόκα, η διευθέτηση της κοίτης στη περιοχή του Επιταλίου, η αποξήρανση των λιμνών Μουριάς και Αγουλινίτσας και τα έργα της ΔΕΗ για την εξόρυξη λιγνίτη στη Μεγαλόπολη.

Για τη πλευσιμότητα του Αλφειού υπάρχουν πολλές αναφορές. Από το Ρωμαίο συγγραφέα Πλίνιο, μέχρι τον Πλοτύ της Υδρογραφικής Υπηρεσίας, έκδοσης 1996. Απ' όλες τις αναφορές συμπεραίνεται ότι στο ποτάμι μπορούσαν να πλεύσουν μόνο μικρού μεγέθους και βυθιοματώς σκάφη, λόγω του μικρού βάθους των νερών του. Το Θρύον και το Επιτάλιο διέθεταν λιμάνι κατά την αρχαιότητα με πιθανολογούμενη θέση την περιοχή της της οδογέφυρας της Ε.Ο. όπου ήταν και οι εκβολές του Αλφειού. Στα πρώτα χρόνια του Ελληνικού Βασιλείου θεωροποιείται με ΦΕΚ σαν ένα από τα λιμάνια της Δ. Ελλάδας, με προετοιμασία για τη περιοχή, το λιμάνι του Κατακόλου. Το τελωνείο ήταν ένα ερειπωμένο κτίσμα, κοντά στο παλαιό ιστορικό εκκλησάκι της Αγ. Σωτήρας. Στη περιοχή των εκβολών, εκβάλλει σήμερα και ταφρός προερχόμενη από την ευρύτερη περιοχή του Πύργου που ρυπαίνει σοβαρά το ποτάμι.

«ΟΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΛΙΩΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ» είναι το θέμα του επόμενου κεφαλαίου του βιβλίου. Τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται μία (Συνέχεια στη σελίδα 4)

ΣΤΑΥΡΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΕΠΙΤΑΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Διαδρομή στο χρόνο
Το υγρό περιβάλλον

ΑΘΗΝΑ 2025

«ΕΠΙΤΑΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

ΚΩΔ.: 3999

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος

«ΑΛΦΕΙΟΣ»

Γραφεία: Πατησίων 4,

3ος όροφος - Αθήνα

Εκδότης: Σταύρος Φωτόπουλος

Γραφεία: Πατησίων 4, 3ος όρ. -

Αθήνα

Τηλ.: 210 65 29 984

Ταμίας: Βάσω Παυλοπούλου: ♦

Υπεύθυνος κατά νόμον:

Το Διοικ. Συμβούλιο

Τυπογραφείο: Μιχ. Ανδρικού

Τηλ.: 210 52 20 987

E-mail: mataf@otenet.gr

♦ Ετήσιες συνδρομές:

Ιδιώτες Ευρώ 5,

Δήμοι-Κοινότητες-Εταιρείες Ευρώ 5

Οι συνδρομές να κατατίθενται στον

τραπεζικό λογαριασμό του Συλλόγου.

(Όχι με ταχυδρομική επιταγή)

• Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις του συντάκτη του κειμένου και όχι υποχρεωτικά του Συλλόγου.

ΤΟΠΙΚΑ ΝΕΑ

♦ Με εντατικούς ρυθμούς οι συμπατριώτες μας αυτό τον καιρό, ασχολούνται με τη συγκομιδή της ελιάς. Η φετινή παραγωγή είναι μέτρια, τα μεροκάματα μεγάλα και η τιμή στο λάδι χαμηλή -4.5 ευρώ αγορά ελαιολιβερίου, πώληση 6, ο δε καταναλωτής να αγοράζει το λάδι 10-12 ευρώ, ίσως και παραπάνω, και οι μεσάζοντες να θησαυρίζουν.

♦ Πολλά κουνούπια τον τελευταίο καιρό στο χωριό που μας θυμίζουν -για τους μεγαλύτερους- την εποχή της λίμνης. Βέβαια, το καλοκαίρι είχαμε και κρούσματα του ιού του Δυτικού Νείλου. Πού είναι ο Αχιλλέας, ο γνωστός πιλότος που μας ράντιζε με το αεροπλάνο του...

♦ Η θάλασσα από νωρίς φέτος έχει αγριέψει με αποτέλεσμα να κινδυνεύσει το εκκλησάκι της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος που βρίσκεται εκεί. Στα 5 μέτρα φτάνει το κύμα. Περιμένουμε επέμβαση του Δήμου, μήπως και το γλιτώσουμε.

♦ Ο μαθητικός πληθυσμός για τη φετινή χρονιά, έχει ως εξής:

Παιδικός Σταθμός:	10
Νήπιο-Προνήπιο	: 25
Δημοτικό	: 68
Γυμνάσιο	: 35

Εδώ να σημειώσουμε πως το Δημοτικό κάτω από 50 γίνεται 4θέσιο, δηλαδή καταργείται το 6θέσιο που έχουμε. Έγινε αυτό φέτος στο Καλλίκωμο, αλλά ξεσηλωθηκε ο κόσμος και διατηρήθηκε 6θέσιο. Εμείς, αν γίνει αυτό, θα αντιδράσουμε;

♦ Ύστερα από τις παρατεταμένες βροχές οι αγρότες συμπατριώτες μας δεν μπορούν να θερίσουν (βαμβάκι, καλαμπόκι, φιστίκι, κλπ) για τον λόγο ότι έχει πλημμυρίσει η έκταση της πρώην λίμνης. Όλη η έκταση έχει ξαναπλημμυρίσει, όπως ήταν. Σε αυτό βέβαια συντελεί η αδυναμία που έχει το αντλιοστάσιο να τραβήξει τα νερά, γιατί από τις τέσσερις μηχανές δουλεύει μόνο μία.

♦ Αρκετά ικανοποιημένοι δηλώνουν οι συμπατριώτες μας από την εξυπηρέτηση που έχουν από τον μόνιμο ταχυδρόμο. Το όνομά του **Ιωάννης Αγγελόπουλος** και κατάγεται από το γειτονικό μας Καλλίκωμο.

Για τον Γιώργο Καβελάρη

Μέσα στον Σεπτέμβρη, το μήνα του τρύγου, χάθηκε από κοντά μας ένας άνθρωπος που μέχρι τα τελευταία του, έφτιαχνε το καλύτερο κρασί στο χωριό. Ξεχώριζε με ηδυπάθεια για την εργατικότητά του, την τιμιότητά του. Δεν ηττήθηκε από την φθορά της εργασίας, μέχρι το τέλος του. Υπηρέτησε για χρόνια σαν Επίτροπος στον Άγιο Χαράλαμπο, με τον αείμνηστο παπα-Πέτρο, τον Γιαννάκο, τον Αναστάση, τον καλό του φίλο Γιάννη Ιερεμία και τσους άλλους. Αειφανής, αυτάρκης και ακριβοθώρητος. Το φετινό καλοκαίρι έδωσε την τελευταία του παράσταση ζωής, ώσπου και άδειασε η κλεψύδρα του. Μάταιο οι γείτονές του θα κοιτάζουν να τον δούν ξανά στο κρασόπουλειό του. Θα τον θυμόμαστε πάντα σαν παράδειγμα ζωής.

Δημογραφικό

Στο νομό Ηλείας το 2024 σημειώθηκαν 2027 θάνατοι, με αύξηση 1,4% έναντι του 2023. Αντίθετα οι γεννήσεις ήταν 823, μειωμένες κατά 4% έναντι του 2023. Η μείωση του πληθυσμού της Ελλάδας γενικά, το έτος 2024, ήταν 58.449. Όλα αυτά στην Ηλεία με την μεγάλη πεδιάδα, Επικούριος Απόλλων, Ολυμπία, Ήλιδα, Στροφυλλιά, Καϊάφας και επιπλέον 100 χλμ. παραλίες.

Αποτελέσματα Εκλογών Συλλόγων

Σύλλογος Γυναικών Δήμου Βόλακος

Πρόεδρος: Γκιόκα Κατερίνα
Αντιπρόεδρος: Μπάρκα Βάσια
Γραμματέας: Χαραλαμποπούλου Λαμπρινή ΛΑΜΠΡΙΝΗ
Ταμίας: Γκιόκα Γεωργία
Δημοσίων σχέσεων: Ξύδη Κική
Αναπληρωματικά Μέλη
1. Κυριακοπούλου Θεώνη
2. Μπαλάσκα Μαρία-Φοινίκη

Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημ. Σχολείου Επιταλίου

Πρόεδρος: Γκιόκα Γεωργία
Αντιπρόεδρος: Βαρβούνης Επαμεινώνδας
Ταμίας: Κούση Ελένη
Γενική Γραμματέας: Λιακοπούλου Κων/να
Ειδική Γραμματέας: Κουτσοπούλου Χρυσάνθη
Μέλη: 1. Λιναρδάκη Ανδριάννα
2. Κυριακοπούλου Θεώνη

Σ.Χ.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΠΙΤΑΛΙΟΥ

• Εορτασμός 28ης Οκτωβρίου

Την Παρασκευή 24 Οκτωβρίου 2025, οι μαθητές και οι μαθήτριες της Γαε και της Δαε τάξης του σχολείου, παρουσίασαν τη γιορτή που είχαν ετοιμάσει για την επέτειο του "ΟΧΙ", σε μια όμορφη και συγκινητική εκδήλωση στην αίθουσα ποδηλατών χρήσεων του σχολείου μας. Τα παιδιά είχαν ετοιμάσει τη σχολική γιορτή

μαζί με τις/τους εκπαιδευτικούς τους Αγγη Παρασκευά, Χρυσοβαλάντη Δημητρίου, Αθανάσιο Αναγνωστόπουλο, Ιωάννη Κάππα, Μαρία Ηλιοπούλου και Λυδία Παρασκευοπούλου.

Μέσα από διηγήματα, ποιήματα, τραγούδια, κατασκευές, προβολές βίντεο και θεατρικά δρώμενα τα παιδιά γνώρισαν τα γεγονότα εκείνης της περιόδου, μίλησαν για τον πόλεμο και την ειρήνη. Στη συνέχεια έγινε η τελετή παράδοσης της σημαίας από τη διευθύντρια του σχολείου Ελένη Κουνέλη στον σημαιο-

ΜΙΑ ΕΠΙΤΑΛΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ Olive Suite

Ο συμπατριώτης μας **Ηλίας Χατζηγεωργίου**, μετά από πολύμηνη προσπάθεια και έρευνα, ολοκλήρωσε ένα σημαντικό πρόγραμμα για συσκευές android, το Olive Suite, ένα ισχυρό εργαλείο για τους εθαιοπαραγωγούς και όχι μόνο.

Το Olive Suite είναι μία εφαρμογή για συσκευές android, που απευθύνεται σε όλους τους παραγωγούς εθαιοιδάδου και γενικότερα τον εθαιοκομικό τομέα. Μέσω της εφαρμογής ο χρήστης έχει τις εξής δυνατότητες, όπως περιγράφονται στην ιστοσελίδα <https://olivesuite.app/olivesuitegr> της Olive Suite:

Εύρεση Εργατών Γης: Βρείτε αξιόπιστους εργάτες γης για τη συγκομιδή και τη φροντίδα των εθαιώνων σας στην περιοχή σας. Αν είστε εργάτης γης, μπορείτε να αναρτήσετε αγγελία εργασίας.

Υπολογισμός Κόστους Παραγωγής και Απόδοσης: Υπολογίστε με ακρίβεια το κόστος παραγωγής ανά κιλό και λίτρο εθαιοιδάδου, καθώς και την απόδοση εθαιοκάρπου/εθαιοιδάδου. Κρατήστε αρχεία για κάθε εθαιώνα και σχεδιάστε μελλοντικές καλλιεργητικές πρακτικές.

Στατιστικά & Ανάλυση: Παρακολουθήστε τις παγκόσμιες τιμές και την παραγωγή εθαιοιδάδου και αναλύστε τα δικά σας δεδομένα για να λαμβάνετε βέλτιστες αποφάσεις.

Δικτύωση & Επικοινωνία: Συνεργαστείτε με άλλους παραγωγούς και επαγγελματίες του κλάδου. Μοιραστείτε ιδέες, βρείτε λύσεις σε κοινά προβλήματα και αναπτύξτε ποιοτικές συνεργασίες.

Η Olive Suite υποστηρίζει τέσσερις γλώσσες (Αγγλικά, Ισπανικά, Ιταλικά, Ελληνικά) και δημιουργήθηκε για να ανταποκριθεί στις πραγματικές ανάγκες των παραγωγών για διάφανη πληροφόρηση, βοηθώντας τους να αποφεύγουν την παραπληροφόρηση και τη χειραγώγηση της αγοράς.

Συχαρητήρια στον συμπατριώτη μας για το έργο του που αποτελεί και διαφήμιση για το Επιτάλιο και του ευχόμαστε καλή επιτυχία.

Σ.Φ.

φόρο Θεοφάνη Λαμπούση και στους/στις παραστάτες/τριες.

Την Τρίτη 28 Οκτωβρίου 2025, οι μαθητές και οι μαθήτριες του σχολείου συμμετείχαν στον εορτασμό της επετείου. Μετά τη Δοξολογία και την εκφώνηση του πανηγυρικού της ημέρας, τελέστηκε Επικυρηστική Δέηση στο Ηρώ, και τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των πεσόντων. Ακολούθησε η κατάθεση στεφάνων και η παρέλαση των μαθητών/τριών. Οι εκπαιδευτικοί Αγγη Παρασκευά, Κωνσταντίνος Μιχαλοπούλου, Μπάμπης Βασιλόπουλος συνόδεψαν τα παιδιά τα οποία χειροκροτήθηκαν θερμά.

• Η γιορτή του Πολυτεχνείου στο Δημοτικό Σχολείο Επιταλίου

Την Δευτέρα 17 Νοεμβρίου 2025, οι μαθήτριες και οι μαθητές της Ε' και ΣΤα τάξης του Δημοτικού σχολείου Επιταλίου, παρουσίασαν τη σχολική γιορτή για την επέτειο του Πολυτεχνείου. Οι παιδικές φωνές που αφηγήθηκαν και τα τραγούδια του Μίκη Θεοδωράκη κατόρθωσαν να μεταφέρουν το μήνυμα, ανασυνθέτοντας τα σημαντικότερα γεγονότα εκείνης της εποχής και προκάλεσαν συγκίνηση σε γονείς, παιδιά και εκπαιδευτικούς που παρακολούθησαν τη γιορτή.

Τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί τους, τα κατάφεραν! Κατάφεραν να συνδέσουν τη μνήμη με τη συλλογικότητα και τη δημιουργικότητα. Πολλά συγχαρητή-

ρια σε παιδιά και εκπαιδευτικούς. Οι δασκάλες της Ε' και ΣΤ' τάξης Μαίρη Τσουρούλα & Κωνσταντίνος Μιχαλοπούλου επιμελήθηκαν με ιδιαίτερη φροντίδα το πρόγραμμα της γιορτής. Η συνδρομή των εκπαιδευτικών του σχολείου μας Ιωάννη Κάππα, Θανάση Αναγνωστόπουλου, Μαρίας Ηλιοπούλου και Αγγής Παρασκευά ήταν καθοριστική για την επιτυχία της γιορτής.

Η λιτή και όμορφη γιορτή μας συγκίνησε και κάτι καταγράφηκε μέσα μας, περισσότερο ή λιγότερο στον καθένα και στην καθεμιά μας. Αυτό είναι η συλλογική μνήμη και ξυπνάει όταν οι συν-

θήκες το ευνοήσουν. Το Πολυτεχνείο πρέπει να ζει στη συλλογική μας μνήμη, γιατί είναι η μνήμη του αβίου, είναι ο αγώνας ενάντια σε κάθε μορφής τυραννία, ο αγώνας της μνήμης ενάντια στη λήθη.

Για το Δημοτικό Σχολείο
Ελένη Κουνέλη

ΤΟ ΕΠΙΤΑΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 3)
τάση της θάλασσας να καταλαμβάνει τμήμα της αμμόδους παραλίας, με αποτέλεσμα να μεταβάλλεται συνεχώς η θέση και το πλάτος της. Πολλά αυθαίρετα κτίσματα της παραλίας καταστράφηκαν ενώ κινδυνεύουν με αφανισμό τα αμέσως επόμενα. Η αιτία του φαινομένου αναζητήθηκε στο φυσικό μηχανισμό που δημιουργήσε το κάμφο, τη λίμνη Αγουλινίτσας και την απέραντη παραλία.

Τα φερτά υλικά του Αλφειού ήταν υπεύθυνα για την δημιουργία του κάμφοι μας ανά τους αιώνες. Τα πράγματα όμως άλλαξαν μετά το 1955, όταν κατασκευάστηκε το φράγμα του Λάδωνα και στη συνέχεια, το 1967, με το φράγμα του Φλόκα. Με τη κατασκευή των δύο αυτών φραγμάτων, τόσο ο όγκος των νερών, όσο και οι φερτές ύλες του ποταμού μειώθηκαν σημαντικά.

Σύμφωνα με την εργασία τεσσάρων πανεπιστημιακών, η κατασκευή των φραγμάτων θεωρείται η βασική αιτία της υποχώρησης της ακτογραμμής. Από τη διαχρονική παρακολούθηση της υποχώρησης μετά το 1945, παρατηρείται εντατικοποίηση κατά τη περίοδο 1984-1996. Αυτή αποδίδεται στη νόμιμη άντληση άμμου και αμμοχάλικου από τον κάτω ρου του ποταμού Αλφειού, η οποία σταμάτησε το 1995. Ένα ενδιαφέρον στοιχείο, από τη μελέτη καρτών Google, δείχνει ότι κατά τη 12ετή περίοδο μεταξύ των ετών 2010-2022 υπάρχει μείωση του πλάτους της παραλίας, στη περιοχή του οικισμού, κατά μ.ο. 17 μέτρα περίπου.

Στο 6ο κεφάλαιο ο Σταύρος, και με την ιδιότητα και εμπειρία του Πολιτικού Μηχανικού, ασχολείται με τη «ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΑΛΦΕΙΟΥ». Αρχικά τεκμηριώνει, σε ιστορικό χρόνο, την ανάγκη ύπαρξης γεφυρών και περιγράφει την εξέλιξη στη τεχνολογία κατασκευής τους.

Στο Ελληνικό κώρο, μεταλλικές γέφυρες κατασκευάζονται κατά κανόνα μετά το 1880 και συνδέονται αποκλειστικά σχεδόν με τη δημιουργία του Σιδηροδρομικού δικτύου. Η μεγαλύτερη σε μήκος σιδηροδρομική γέφυρα της Πελοποννήσου είναι η γέφυρα του Αλφειού, συνολικού μήκους 313,90 μ. Η γέφυρα αποπερατώθηκε το 1902 στη Σ.Γ. Πύργου - Κυπαρισσίας. Η γέφυρα του Αλφειού, λόγω της έλλειψης δαπέδου δεν επέτρεπε τη διέλευση πεζών, τροχοφόρων και ζώων, που εξακολουθούσαν να χρησιμοποιούν τη βάρκα και τους πόρους για τη διέλευση του ποταμού. Μετά το 1924 οι κάτοικοι και οι φορείς της περιοχής, με επικεφαλής το Βουλευτή Φώτη Μοσχούλα από την Αγουλινίτσα, ζήτησαν επίμονα τη χρησιμοποίηση της σιδηροδρομικής γέφυρας και ως οδογέφυρας, αλλά υπήρξε άρνηση από την ΣΠΑΠ. Ο Γόρδιος δεσμός λύεται το 1942 με εντολή της Ιταλικής Διοίκησης, που εκπροσωπούσε τις δυνάμεις κατοχής, για στρατιωτικούς σκοπούς. Οι παλιοί θυμόμαστε ότι από εκεί περνούσε το λεωφορείο της γραμμής που μας μετέφερε από το Επιτάλιο στο Γυμνάσιο

του Πύργου. Το 1959 ξεκινά, και το 1962 ολοκληρώνεται, η οδική γέφυρα του Αλφειού, μήκους 390 μ. Η μεταλλική γέφυρα πλέον στέκεται αγέρωχη, σε ακρωσία, ατενίζοντας ένα αβέβαιο μέλλον.

Το τελευταίο κεφάλαιο του Βιβλίου είναι αφιερωμένο στη γειτονική «ΛΙΜΝΗ ΚΑΙ ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΪΑΦΑ».

Βλέπω δύο λόγους για τους οποίους επέλεξε ο Σταύρος να εντάξει και αυτό το θέμα στο βιβλίο του. Πρώτον, επειδή παλιότερα η λίμνη Καϊάφα συνδεόταν και τροφοδοτούσε τη γειτονική λίμνη Αγουλινίτσας, έχοντας μεγαλύτερο υψόμετρο. Δεύτερον, επειδή ήταν πάντα συνδεδεμένη με τη κοινωνική ζωή στο Επιτάλιο. Για τους Επιταλιώτες ήταν τόπος κατασκήνωσης και εκδρομών για όλους τους κοινωνικούς φορείς (Σχολείο, Εκκλησία, Πρόκοποι κ.λπ.). Η εισαγωγή του Σταύρου είναι ιδιαίτερα ποιητική και ομολογώ ότι αδυνατώ να την μεταφέρω. Στη συνέχεια, αναλύει τις γεωλογικές συνθήκες που προκάλεσαν τη δημιουργία της λίμνης. Το κύριο συστατικό των νερών που αναδύονται από τα δύο σπήλαια είναι το υδροβείο, το οποίο είναι κατάλληλο για θεραπευτικούς σκοπούς. Γίνεται μια εκτενής αναφορά στην ιστορική εξέλιξη των Ιαματικών πηγών στην Ελλάδα και το κόσμο, καταγράφονται επίσης όλα τα μυθικά και ιστορικά στοιχεία που αναφέρονται στις Ιαματικές πηγές του Καϊάφα. Η συστηματική λειτουργία των λουτρών άρχισε το 1884 και η κρίση τους πήρε μεγάλες διαστάσεις στις αρχές του εικοστού αιώνα. Το 1907 κατασκευάζονται στο νησάκι της λίμνης τρία μεγάλα ξενοδοχεία, το Γεράνιο, το Ολύμπια και το Αρίνη για την εξυπηρέτηση των λουλουμένων. Από τα τέλη όμως της δεκαετίας του '70 άρχισε η παρακμή των Ιαματικών Πηγών σε όλη τη χώρα και φυσικά των Λουτρών Καϊάφα. Σήμερα, η εικόνα που παρουσιάζει η περιοχή είναι παρακαμψική.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να αναλάβω ό-τι το έργο του συγγραφέα διαπνέεται από τη ζωντανή αγάπη του για τη γενέτειρα. Και να τονίσω συμπερασματικά ότι το όραμά του για το Επιτάλιο περιλαμβάνει τα εξής:

- Συνέχιση και ολοκλήρωση των ανασκαφών που ξεκίνησε το 1967 ο Π. Θέμελης.
 - Επαναλημμυρισμό μέρους της πρώην λίμνης Αγουλινίτσας και τη λειτουργία ενός νέου ιχθυοτροφείου.
 - Αποτελεσματικό έλεγχο των πάσης φύσεως πηγών ρύπανσης των εκβολών του Αλφειού, που θα επιτρέψει την υγιεινή απόλαυση της θαλάσσιας ζώνης.
 - Επανάληψη της λειτουργίας σιδηροδρομικής γραμμής στη δυτική Πελοπόννησο.
 - Αξιοποίηση των ιαματικών πηγών και του θαυμασίου περιβάλλοντος του Καϊάφα, για τη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.
- Όλα αυτά αποτελούν μία παρακαταθήκη που απευθύνεται σε όλους τους αρμόδιους κρατικούς φορείς. Αλλά και στις επόμενες γενιές.
- Σταύρο σ' ευχαριστούμε..